

Cevizköy Balkan Şehitliği: Pınarhisar'a 13 km. mesafede, Cevizköy'ün kuzeybatısında, Cevizlik mevkiindedir. 1912 Balkan Savaşı esnasında pusuya düşürülerek şehit edilen 85 kişilik Türk birliği anısına 1986 yılında yaptırılmıştır.

Cevizköy'de anlatılan anılar şunlardır;

1913 yılında köye gelen ilk Türklerden olan Sali DEMİR Köyün ÇONGARA adının bu köyde yaşayan BULGAR ve YUNAN vatandaşlarının usta olarak her birinin bir sanatı olmasından dolayı Bulgar dilinde usta anlamına gelen ÇONGARA adının verilmiş olmasıdır diye söylemiştir. Sali DEMİR köye geldiğinde köyde Bulgar çeteleri varmış ve Osmanlı askerleri ile devamlı çatışmalara girerlermiş.

1912 yılında Bulgar işgali ile yaşanan çatışmalarda bir total Bulgar tarafından pusuya düşürülen 90 askerlik Osmanlı askerlerinin öncü 5 asker hariç 85 askeri şehit eden bu total Bulgarı arkadan gelen birlik etrafını sarmış ve kısıvrak yakalamışlardır. Magila mevkiinde bulunan Kanlı meşe adı verilen büyük meşenin dalında asılarak idam edilen total Bulgar askeri geri çekilen askerlerin en sonucusudur ve 1913 yılına girerken köy tekrar Osmanlıların eline geçmiştir. Bugün hala Kanlı Meşede Üç gün asılı kalan Bulgar askerinin ip izi mevcuttur. 1918 yılında ikinci kabile olarak Pomak , Boşnak ve Arnavut göçmenler yerleştirilen köyde 1920 yılında bu defa Yunan askerlerinin işgaline uğramıştır.1922 yılında köyümüzü Atatürk'ün kurmuş olduğu Müdafaa-i Hukuk askerleri başlarında mareşal Fevzi ÇAKMAK ile birlikte geri alınmış ve paşa ÇONGARA köyünde mola vermiş kendisine bir türk kahvesi ikram edilmiştir. Sali DEMİR'in anlattıklarına göre paşa kahve içerken paltosunu asmak için Ahmet ÇORBACI'nın bu günkü evinin bahçesindeki kuyunun yanında bulunan dut ağacına bir çingene çivisi çakılmış ve palto oraya asılmıştır. Bugün hala o çivi ağaçta mevcut yerinde bulunmaktadır.

Sali DEMİR 1927 yılında köyde Bulgar ve Yunan kalmadığını ve eski evlerin tamamının türk göçmenlerine verildiğini ve onların köyden ayrılmadan önceki yaşamlarında ÇONGARA'da 2 kilise ve 3 papaz olduğunu kiliselerin bir tanesinin Bulgar diğerinin Yunan kilisesi olduğunu söylemektedir.Kilisenin bir tanesi Ahmet ÇORBACI'nın evinin olduğu yer ve ikinci kilisenin Mustafa-Oktay YILMAZ'ın oturmuş olduğu evin olduğu yerde olduğunu söylemiştir. ÇONGARA

köyünde o günlerde yedi adet su değirmeni mevcutmuş.

Köy kahvesini 17 yıl işleten Şevket SÜRÜCÜ köye gelen Yunan ve Bulgar vatandaşlarından dinlediklerini ve balkan savaşında Şehitlerin yanından sağ kurtulmuş olan Gaziantep'li askerin savaş esnasındaki yaşadıklarının anlatımlarını da bu yazılara eklemesi ile ÇONGARA köyünün yakın tarihine çok güzel bir ışık tutacağına inanmaktayım.

Anlatılanlar 2005 yılında yazılmıştır.

Erdoğan DEMİR Cevizköy'e gönül veren ve ilkokulda uzun yıllar öğretmen olarak çalışan, birçok öğrenci yetiştiren bir öğretmenimizdir. Kendisinin anlattıklarına göre Türk birlikleri Trakya bölgesine üç koldan ilerlemişler birinci kol bugünkü Çorlu-Lüleburgaz yönünde ilerlemiştir. İkinci kol Çatalca-Kırklareli yönünde ilerlemiştir. Üçüncü kol ise Istranca dağları yamaçlarında Çerkezköy-Vize-Kırklareli'ye doğru olmuştur. Ordunun başkomutanı Abdullah Paşa olduğunu söyleyen Erdoğan DEMİR öğretmenimiz ikinci kolun komutanı ise Adana'lı Kolağası (Kıdemli Yüzbaşı) Osman Ağa olduğunu yardımcısının da Samsun'lu Mülazımevvel (Astteğmen) Temel Efendi komutasında Çongara köyü civarlarında mücadele ettiklerini bildirmektedir. Bu bilgileri savaşı yaşayanlardan dinleyip bize aktardığı için kendisine teşekkürlerimizi sunarız.

Anlatılanlar 2010 yılında yazılmıştır.